

Kommunal- og regionaldepartementet
Bolig- og bygningsavdelingen
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Vår ref: 200/06/TA/SL/509.64
Hamar, 15. september 2006

Høringsuttalelse til endringer i tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK)

Det vises til departementets høringsdokument av 13. juni 2006.

NORVAR^{*)} har kunngjort høringen på sine hjemmesider, og spesielt gjort oppmerksom på høringen overfor arbeidsutvalget som var oppnevnt av NORVAR, og som har gitt innspill til arbeidet med teknisk forskrift (TEK) m/veiledning når det gjelder utvendige VA-anlegg. Vi har mottatt innspill både fra arbeidsutvalgets medlemmer og fra andre NORVAR-medlemmer, og vår uttalelse bygger bl.a. på innspill fra disse.

Vi vil innledningsvis si oss svært fornøyde med at krav til utvendige VA-anlegg nå foreslås regulert gjennom TEK. Vi vil begrense vår høringsuttalelse til de forhold som er berørt i kap. 2 "Krav til utvendige VA-anlegg" i høringsnotat om TEK.

Vi har nedenfor strukturert våre kommentarer i to grupper; henholdsvis til forskriftsforslaget §§ 12-1 til 12-4 og til høringsnotatet (side 19-26).

Kommentarer til forskriftsforslaget §§ 12-1 til 12-4

Vedr. § 12-2, siste ledd

"Levering av vann til næringsvirksomhet og brannslukking vil være begrenset av lokale forhold."

Etter vårt skjønn reflekterer denne setningen ikke tydelig nok det forbehold som er kommentert i høringsnotatets kap. 2.3.3, 3. avsnitt. Vi vil anbefale at § 12-2, siste ledd blir omformulert slik:

"Kommunen må vurdere kapasitet for levering av vann til næringsvirksomhet og brannvann, og sette nødvendige rammebetingelser for virksomheter som har vannbehov utover det ordinære."

Vedr. § 12-2.1, siste ledd

”Ledningsnettets skal sikres slik at tilbakestrømning eller inntrenging av urene væsker, stoffer eller gasser ikke kan finne sted. Dette gjelder også for tilbakesuging og tilførsel av vann fra andre vannkilder og installasjoner.”

Dette kan forstås som om alle tilknytninger (inklusive alle husstander) må sikres ved tilbakeslagsventil eller lignende, og dette har nok ikke vært myndighetenes eller arbeidsutvalgets intensjon. Vi vil derfor anbefale at det tas inn en ny setning (se kursiv tekst), slik at siste ledd blir som følger:

”Ledningsnettets skal sikres slik at tilbakestrømning eller inntrenging av urene væsker, stoffer eller gasser ikke kan finne sted. *Behovet for tilbakestrømningsvern må baseres på en vurdering av hvilke tappepunkter som kan innebære en slik risiko.* Dette gjelder også for tilbakesuging og tilførsel av vann fra andre vannkilder og installasjoner.”

Vedr. § 12-3 Avløpsanlegg

Første og annet ledd omhandler avløpsanlegg, mens tredje til femte ledd omhandler overvann. Vi stiller spørsmål ved om tredje til femte ledd mer naturlig bør samles i en egen paragraf med tittel ”overvann”.

Vi vil også nevne at det foreligger et behov for å se nærmere på ulike lov- og forskriftsbestemmelser samt gjeldende rettspraksis som omhandler grensesnittet avløpsvann og overvann, for å sikre at definisjoner og krav er harmoniserte mellom de ulike regelverk som kommer inn på dette temaet, herunder plan- og bygningsloven, forurensningsloven, vannressursloven og vegloven m/forskrifter. NORVAR mener en slik gjennomgang best kan gjøres gjennom en egen lovutredning om behovet for en egen sektorlov for vann og avløp. Det vises i den anledning til NORVARs brev av 29.05.06 til kommunalminister Åslaug Haga, der vi ber staten nedsette et eget utvalg for vurdering av en egen sektorlov for vann og avløp.

Vedr. § 12-3.1, siste ledd

”Bygninger skal sikres mot oversvømmelse på grunn av høy vannstand eller overtrykk i avløpsledninger”.

I arbeidsutvalgets opprinnelige forslag hadde dette leddet en bisetning, som følger:
”, normalt ved at lavest liggende vannlås skal ha nødvendig høyde over innvendig topp hovedledning i forgreiningpunktet.”

Etter NORVARs oppfatning er det svært viktig at kommunene har rett til å stille krav om en rimelig (minimum) høydeforskjell. Ved at kravet om ”nødvendig høyde” er stilt i forskriften, kan også manglende overholdelse sanksjoneres. Vi mener at en slik hjemmel i TEK vil spare rettssystemet for arbeid, og også redusere de samfunnsmessige kostnader i forbindelse med saker som gjelder kjelleroversvømmelser.

Vi anser dette punktet som så viktig at vi innstendig oppfordrer til at det skal stå i selve forskriften, selv om det også vil bli behandlet mer detaljert i veiledningen. Vi ber derfor om at bisetningen tas inn igjen, slik at siste ledd i § 12-3.1 blir lydende:

”Bygninger skal sikres mot oversvømmelse på grunn av høy vannstand eller overtrykk i avløpsledninger, *normalt ved at lavest liggende vannlås skal ha nødvendig høyde over innvendig topp hovedledning i forgreiningspunktet*”.

Vedr. § 12-4 Kommunale vilkår ved opparbeidingsplikt etter plan- og bygningsloven § 67

Vi vil uttrykke tilfredshet med at kommunens mulighet til å stille krav til hovedledninger som kommunen skal overta, igjen er tatt med. Vi vil imidlertid påpeke at kommunene må kunne stille vilkår om løsninger og produktvalg også ut fra hensynet til VA-tjenestenes kvalitet og sikkerhet, i tillegg til drifts- og vedlikeholdshensyn. Vi foreslår derfor følgende omformulering av § 12-4:

”Ved opparbeiding etter plan- og bygningsloven § 67 kan kommunen stille vilkår om løsninger og produktvalg så langt det er nødvendig for å ivareta kvalitets- og sikkerhetshensyn og sikre rasjonell drift og vedlikehold av anlegget.”

Kommentarer til høringsnotatet

Kommentarene til høringsnotatet må betraktes som presiseringer fra vår side, som en tydeligere begrunnelse for forskriftskravene. Vi regner med at en del av disse punktene vil bli nærmere behandlet i veiledning til TEK.

Vedr. kap. 2.3.1 Gjeldende rett

Plan- og bygningsloven

Vi mener det burde vært enda tydeligere presisert i høringsnotatet at en med utvendige VA-anlegg nå regner både hovedledninger (ofte offentlige) og private stikkledninger, dvs. fram til yttervegg.

Vedr. kap. 2.3.1 Gjeldende rett

Lov om offentlige anskaffelser og forsyningsforskriften

I siste setning står det at ”Kommunene vil beholde retten til nødvendig spesifikasjon i forbindelse med reparasjoner og mindre utskiftninger.”

Vi mener at det her også skulle stått ”*rehabilitering og nyanlegg*”, jf. våre kommentarer til § 12-4. Det kan helt åpenbart forekomme tilfeller der man har tilstrekkelig grunn til å foreta en produktspesifikasjon i konkurransegrunnlaget for rehabiliteringsarbeider og nyanlegg, ut fra argumenter om drikkevannskvalitet, sikkerhet/beredskap og effektive driftsrutiner og lagerhold.

Vedr. kap. 2.3.2 Hensyn bak forslaget om regelendringer

I første avsnitt, siste strekpunkt er følgende forhold angitt som en grunn til å gi tekniske forskrifter for ledningsnett:

”- Tilrettelegge overføringer av eierskap til interesser utenfor kommunene (jf. Energi-distribusjon), med behov for offentligrettslige krav til anleggene.”

Denne begrunnelsen kan tolkes dit hen at man med de nye bestemmelsene om utvendige VA-anlegg ønsker å tilrettelegge for privatisering av VA-infrastrukturen. En bedre begrunnelse hadde etter NORVARs oppfatning vært ”å sikre et eierskapsnøytralt regelverk”. Vi viser i den anledning til NOU 2006:6 ”Når sikkerheten er viktigst”, som ut fra en sikkerhetsvurdering anbefaler lovregulert offentlig eierskap til VA-infrastrukturen.

Vedr. kap. 2.5 Forslaget i forhold til eksisterende krav

Stikkledninger

Vi opplever at de tre avsnittene om stikkledninger ikke tilstrekkelig underbygger behovet for en hensiktsmessig utforming av stikkledningene. Det er viktig at en ikke svekker de generelle kravene til funksjon og tetthet m.v. for disse, selv om en ikke normalt vil stille fullt så detaljerte krav til løsninger for private stikkledninger og hovedledninger som skal forbli private, som man vil gjøre til anlegg som vil bli overtatt og driftet av kommunen.

Vi har mottatt et forslag til presisering til avsnittene om stikkledninger, som vi mener nyanserer bildet i forhold til det som nå står i høringsnotatet:

"Uheldig materialvalg og anleggsutførelse kan medføre at fremmedvann siver inn i privat avløpsledning, og deretter medfører ekstra belastning på kommunal avløpsledning. En lekkasje på privat stikkledning for vann vil medføre unødig vannproduksjon for vannverket. Kostnaden blir kommunal fordi eventuell privat vannmåler er montert inne i huset. Denne type lekkasjer er også forstyrrende for lekkasjesøk på kommunalt ledningsnett".

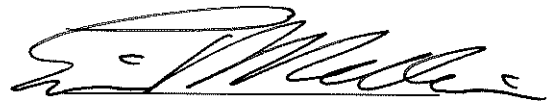
Avsluttende kommentar

Vi ønsker departementet lykke til i arbeidet med å ferdigstille forskriftene!

NORVAR vil takke for et konstruktivt samarbeid under utarbeidelse av forskriftforslag og veiledning når det gjelder utvendige VA-anlegg. Vi ser fram til det videre samarbeidet vedrørende veiledningsmateriellet.

Med hilsen
NORVAR BA

Arne Johansen
Styreleder
(sign.)

Einar Melheim
Direktør

Saksbehandler: Trond Andersen

^{)} NORVAR BA (Norsk vann og avløp BA) er vann- og avløpsverkene sin interesse- og kompetanseorganisasjon. NORVAR arbeider for samarbeid og bærekraftig utvikling i norsk VA-sektor. NORVAR eies av kommuner, VA-selskaper og driftsassistanser. Våre andelseiere representerer 330 kommuner og 90 % av Norges befolkning. NORVAR har en samarbeidsavtale med KS.*